

BESKÆFTIGELSE 2. maj 2024

Det danske arbejdsmarked kører i et højt gear

Væksten i økonomien har de seneste par år været drevet af medicinalindustrien, men den øvrige økonomi er ved at geare op igen. Arbejdsmarkedet har været flyvende de seneste år, og både beskæftigelse og arbejdsløshed har vist yderligere positive takter i 2024. Indikatorer peger på, at eksporten kan få det sværere i 2024, mens det private forbrug må forventes at øges yderligere som følge af øget købekraft og mere normal inflation.

Kontakt

Cheføkonom

Sofie Holme Andersen

📞 61 27 58 24

✉️ sha@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

ANALYSE

Udarbejdet af

Sofie Holme Andersen

Cheføkonom

Pelle Burmeister

Madsen

Stud.polit.

Hovedkonklusioner

- BNP steg med 2,6 pct. i 4. kvartal 2023, hvilket skyldes både medicinalindustrien og den øvrige økonomi.
- Beskæftigelsen steg med 5.300 personer i februar 2024, og arbejdsløsheden er stagneret i 2024. Øvrige arbejdsmarkedsindikatorer peger på, at beskæftigelsen ikke falder lige foreløbig.
- Både inflation og kerneinflation er nu under to pct.
- Eksporten ser ud til at have mistet lidt momentum ved indgangen til 2024, mens privatforbruget ser ud til at skulle stige på baggrund af øget beskæftigelse, øget købekraft og normaliseringen af inflationen.

Analysen er lavet i samarbejde med FH

Aktiviteten i dansk økonomi kører i højt gear - men væksten er ikke ligeligt fordelt

Aktiviteten i dansk økonomi har været ujævn igennem 2022 og 2023. Målt ved BNP steg den hele 2,6 pct. i 4. kvartal 2023 i forhold til 3. kvartal 2023. Det fremgår af Tabel 1. Det er mere, end væksten normalt er på et helt år. Den høje vækst i 4. kvartal var i høj grad en konsekvens af medicinalindustrien, ligesom den har været igennem 2023. I 4. kvartal 2023 begyndte den øvrige økonomi dog at trække igen.

Derfor har det særligt været eksporten, der har trukket væksten, og særligt den del af eksporten, der ikke krydser Danmarks grænser. Det private forbrug steg også i 4. kvartal, mens investeringerne faldt som følge af et patentkøb i 3. kvartal.

Beskæftigelsesstigningen fra 3. kvartal til 4. kvartal var meget beskednen, men det skyldes teknik i nationalregnskabet og bliver formentlig ændret til juni i forbindelse med hovedrevision.

TABEL 1

Nøgletal for forsyningsbalancen

	3. kv. 2023 - 4. kv. 2023	4. kv. 2022 - 4. kv. 2023	Årsvækst 2023
	<i>Realvækst i pct.</i>		
BNP	2,6	3,5	1,9
- Privat forbrug	2,0	3,5	1,0
- Offentligt forbrug	0,0	0,8	0,1
- Faste bruttoinvesteringer	-6,8	-16,6	-5,0
- Lagerinvesteringer mv. (1)	-0,4	-0,2	-1,8
Eksport	7,5	23,0	13,4
Import	2,5	14,5	8,6
	<i>Ændring, 1.000 personer</i>		
Beskæftigelse	1,5	28,9	46,4

Anm.: (1) angiver bidrag til BNP-vækst

Tablet: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel NKN1 og NAN1

Arbejdsmarkedet buldrer videre

Antallet af personer i beskæftigelse er fortsat med at stige, siden den i september 2023 rundede tre millioner lønmodtagere. Siden da er antallet øget med yderligere 15.000 personer. Dermed har vi rundet

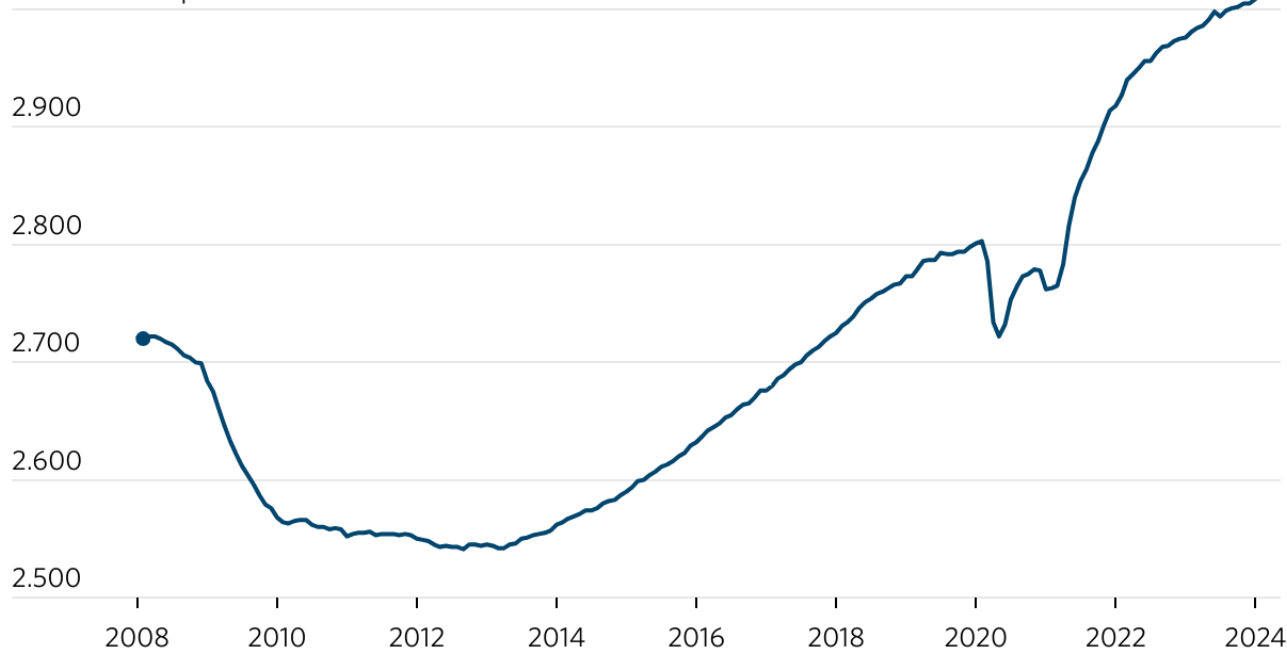
35 måneder i træk med stigende beskæftigelse siden marts 2021, dog afbrudt af et midlertidigt fald i juli 2022 og juli 2023.

FIGUR 1

Lønmodtagerbeskæftigelsen er fortsat over tre millioner

Figuren viser lønmodtagerbeskæftigelsen i antal tusinde personer fra januar 2008 til februar 2024.

3.000 tusinde personer

Anm.: Data er sæsonkorrigeret.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel LBESK03

Det er især i industrien, at der ansættes flere, og her er beskæftigelsen vokset med ca. 9.500 fra januar 2023 til februar 2024. Noget anderledes ser det ud for bygge- og anlægsbranchen, hvor beskæftigelsen har været flad siden maj 2022. Ligesom i industrien fortsætter beskæftigelsesvæksten for privat service, hvorimod den er mere moderat inden for offentlig service. Der er altså ikke umiddelbart tegn på, at de historiske vækstrater i beskæftigelsen siden 2022 er stilnet af.

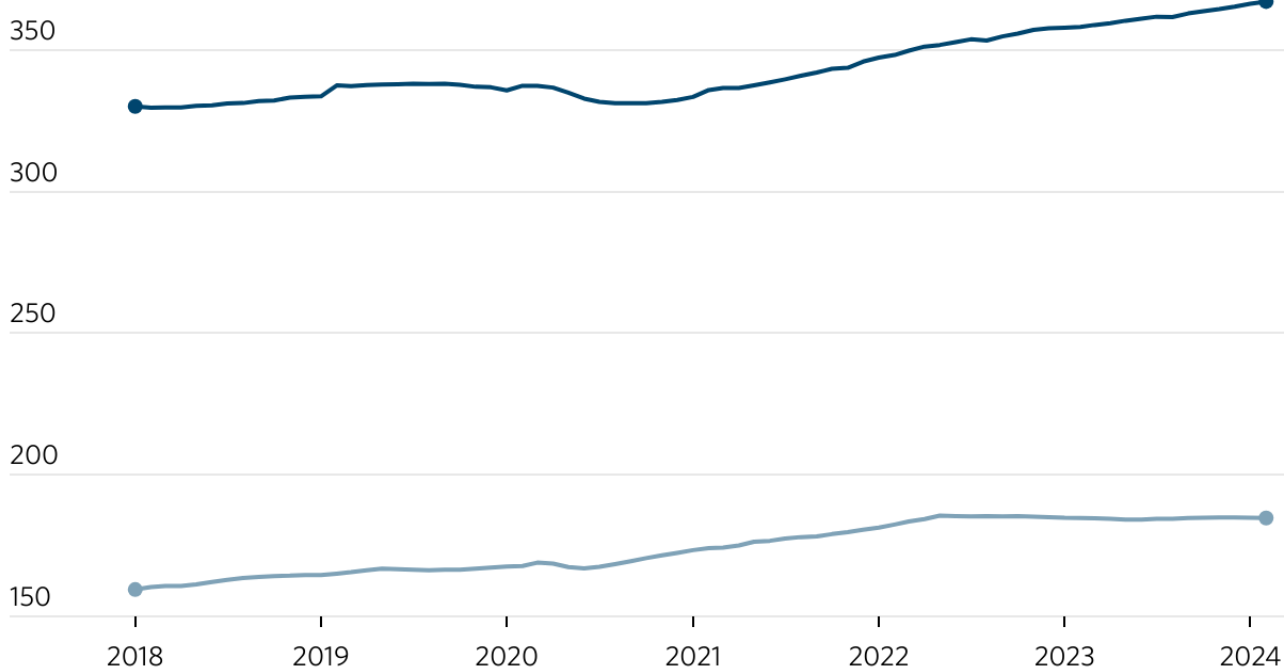
FIGUR 2A

Industriens beskæftigelse stiger fortsat mens bygge- og anlægsbranchen stagnerer

Figuren viser antallet af lønmodtagere i 1.000 personer fordelt på industrien og bygge og anlæg fra januar 2018 til februar 2024.

— Industri — Bygge og anlæg

400 tusinde personer

Anm.: Data er sæsonkorrigeret.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel LBESK03

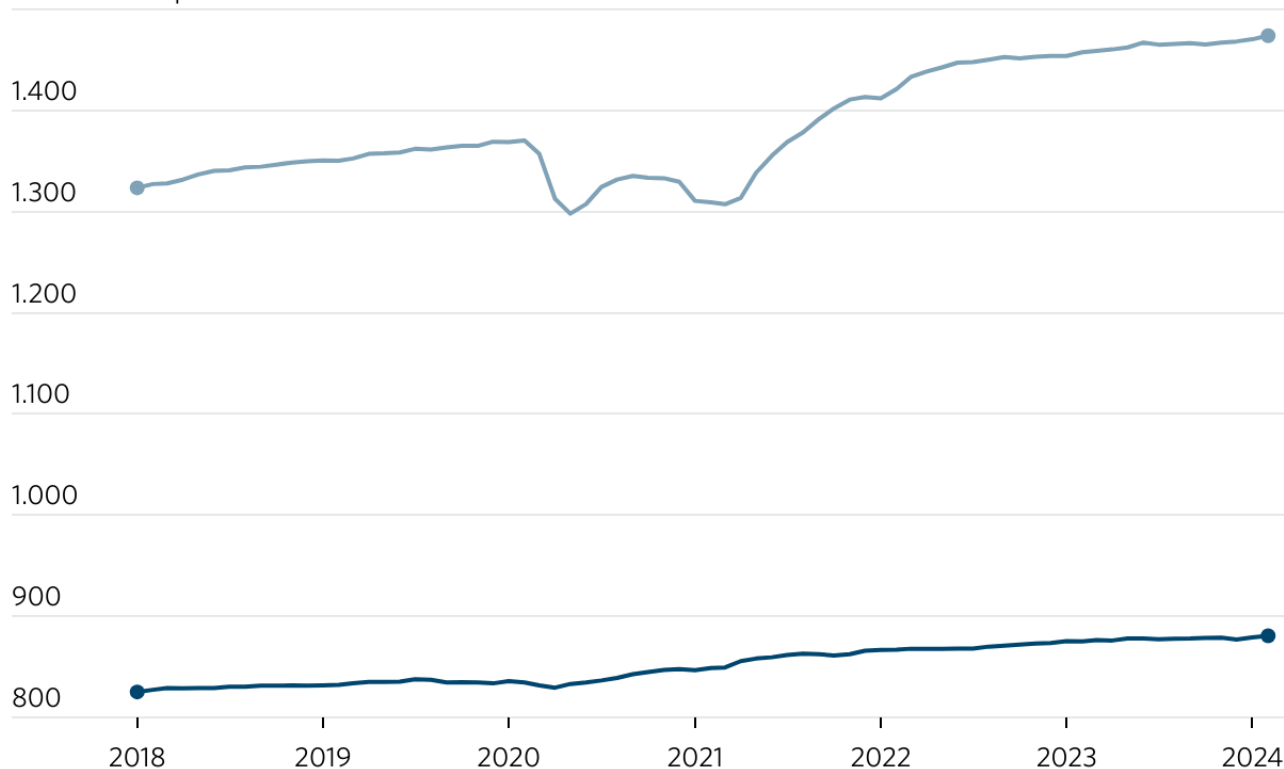
FIGUR 2B

Vækst i beskæftigelsen fortsætter inden for både private og offentlige servicebrancher.

Figuren viser antallet af lønmodtagere i 1.000 personer fordelt på privat og offentlig service fra januar 2018 til februar 2024.

— Offentligt service — Privat service

1.500 tusinde personer

Anm.: Data er sæsonkorrigeret.

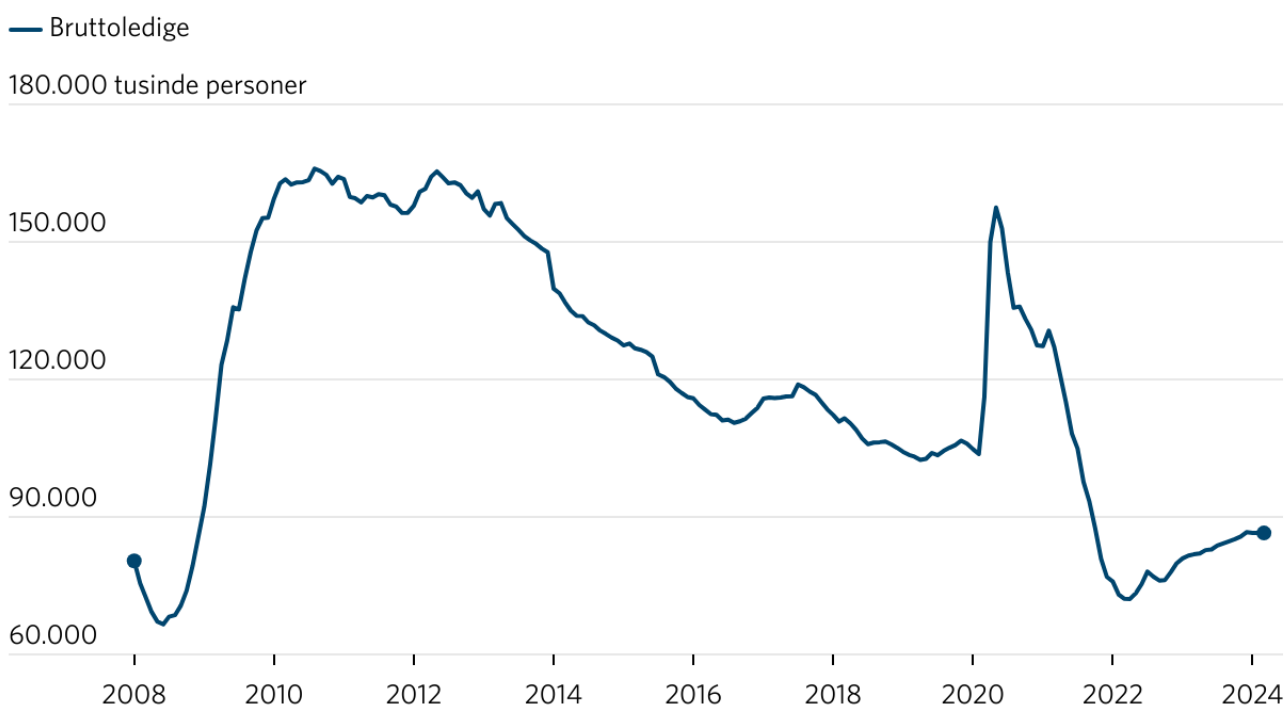
Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel LBESK03

Bruttoledigheden har været omtrent uændret siden december 2023. Det fremgår af Figur 3. Arbejdsløsheden ser dermed ud til at være stabiliseret. Det er sket efter stigninger siden april 2022.

FIGUR 3

Bruttoledigheden er stagneret

Figuren viser antallet af bruttoledige fuldtidspersoner fra januar 2008 til marts 2024.

Anm.: Data er sæsonkorrigeret.

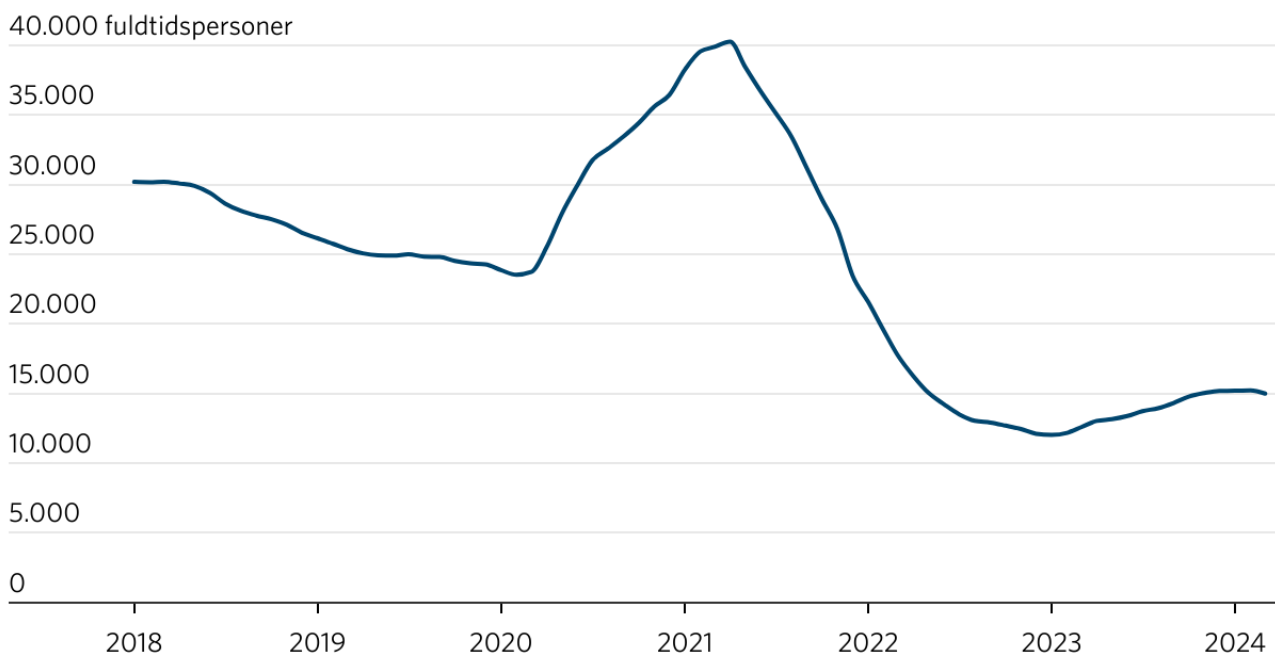
Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel AUS07 og AUS09.

Langtidsledigheden er af definatoriske årsager forsinket ift. bruttoledigheden. Langtidsledigheden har stabiliseret sig på niveauet fra november 2023, hvilket har afbrudt den opadgående trend, der begyndte i oktober 2022. Stabiliseringen er sket på et niveau omkring 15.000 personer, hvilket er markant mindre end de ca. 23.500 personer, som var langtidsledige op til den første corona-nedlukning i marts 2020. Det lave niveau af langtidsledige understreger, at økonomien ikke er på vej ind i en længerevarende recession, hvor folk ikke kan finde job, når de har mistet deres arbejde.

FIGUR 4

Antallet af langtidsledige flader ud

Figuren viser antallet af langtidsledige.

Anm.: Data er korrigeret for sæsonudsving. Langtidsledige er ledige, som har været ledige i mindst 80 procent af tiden inden for de seneste 12 måneder. Sidste måned kan være påvirket af forsinkede indberetninger.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR).

Arbejdsmarkedet har haft fuldt blus på gennem 2022 og så ud til at bremse lidt op i 2023. Forventningen var, at det ville fortsætte i 2024. Men beskæftigelsesstigningerne er taget til i 2024, mens arbejdsløsheden er stabiliseret frem for at fortsætte stigningen. Der er altså fortsat ingen stærke indikationer på, at det rekordhøje niveau for beskæftigelsen falder lige foreløbig, da virksomhederne fortsat efterspørger arbejdskraft.

Den markante stigning i beskæftigelsen siden primo 2021 er historisk og kan have bidraget til varigt at trække mennesker med lav arbejdsmarkedstilknytning ind i beskæftigelse. Det kan strukturelt have ændret ved niveauet for langtidsledigheden, men kun hvis disse individer ikke blot falder fra som det første, såfremt virksomhederne afskediger medarbejdere i 2024.

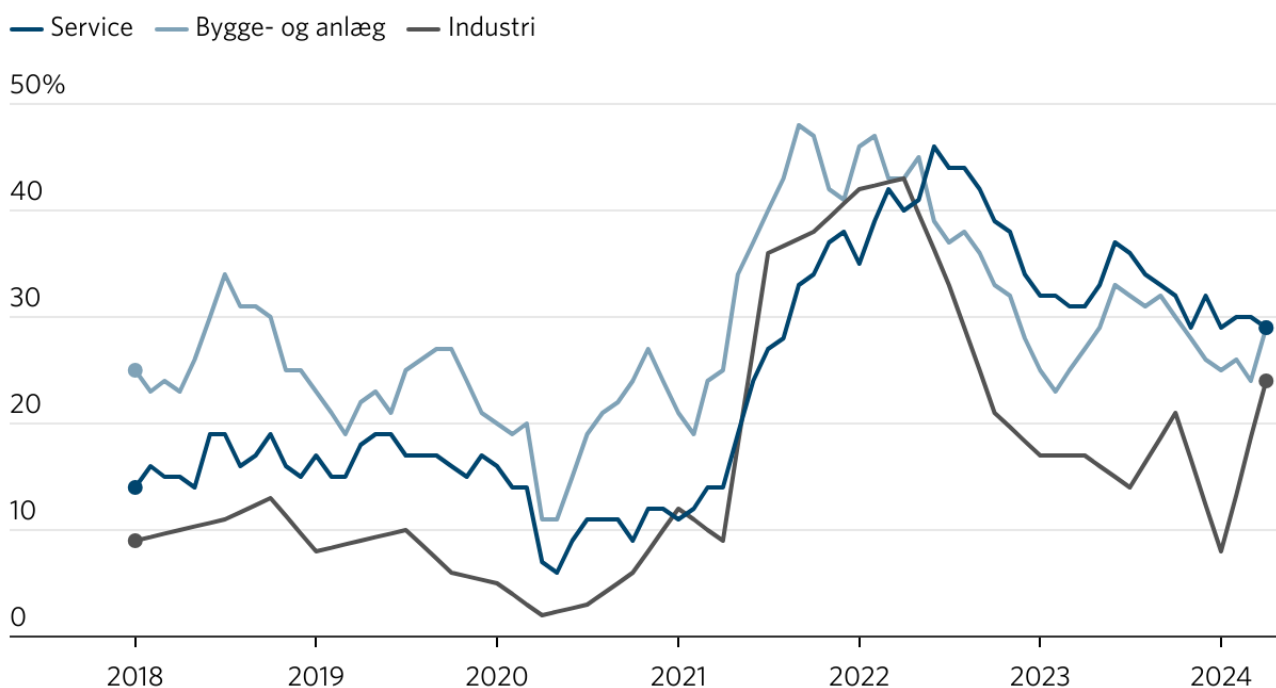
Som det fremgår af Figur 5, er der ikke tegn på et brat fald i beskæftigelsen, da knap 30 pct. af virksomhederne i brancherne service, industri samt bygge og anlæg stadig melder om mangel på

arbejdskraft. Industrien rapporterer igen mangel på arbejdskraft trods større fald i løbet af 2023 – det skyldes primært, at 95 pct. af medicinalindustrien nu melder om mangel på arbejdskraft.

FIGUR 5

Manglen på arbejdskraft er reduceret - men er igen voksende for industrien

Figuren viser andelen af virksomheder, der angiver mangel på arbejdskraft som en produktionsbegrænsning fra januar 2018 til april 2024.

Anm.: Data for industrien er kvartalsvis

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel BARO3, KBS2 og KBYG33

Efterspørgslen efter arbejdskraft – målt ved antal nyopslåede stillinger – er svagt stigende inden for industri, bygge og anlæg samt privat service. Det fremgår af Figur 6, der viser antal nyopslåede stillinger på Jobnet.

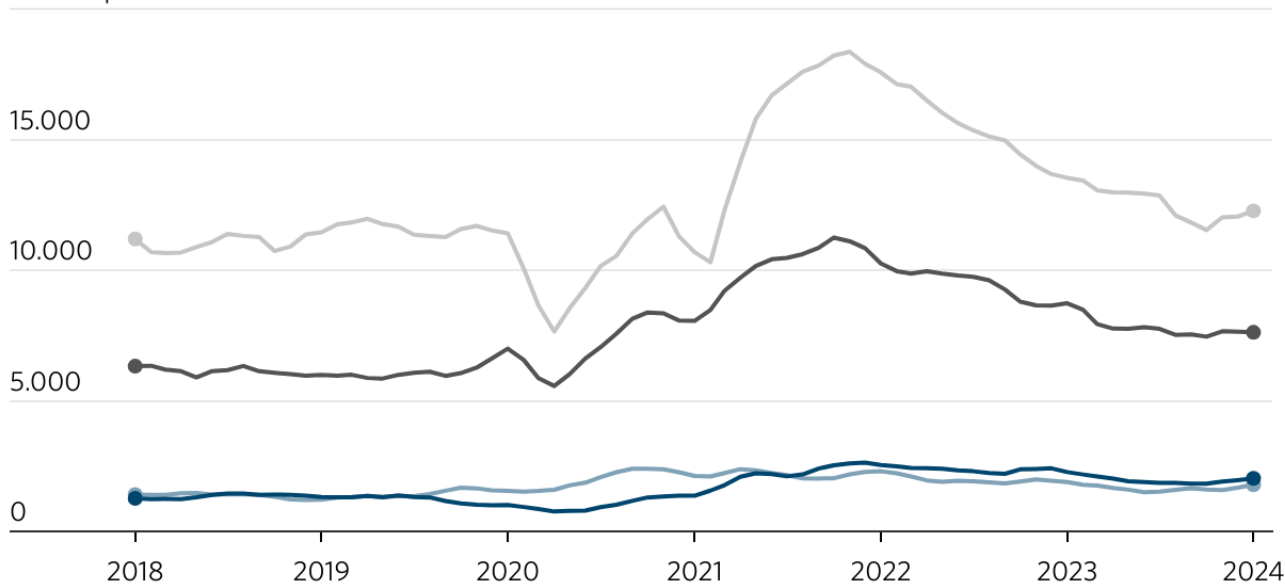
FIGUR 6

Antallet af nyopslåede stillinger stiger inden for den private service

Figuren viser antallet af nyopslåede stillinger på Jobnet.

— Industrien — Bygge- og anlæg — Offentlig — Privat service

20.000 personer

Anm.: Efter egen brancheinddeling, sæsonkorrektur og 3. mdr. glidende gennemsnit.

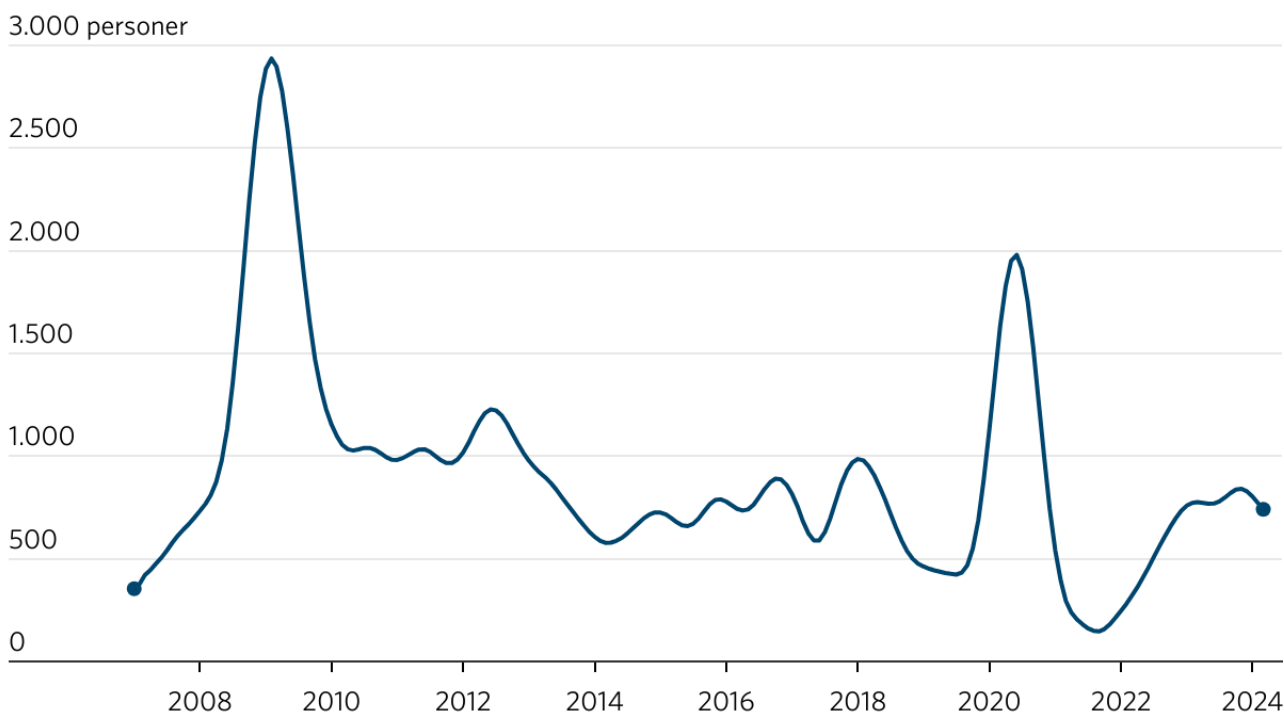
Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Jobindsats.

Samtidig med stigende mangel på arbejdskraft og lidt flere jobopslag falder antallet af fyringsvarsler også.¹ Det tyder altså på, at virksomhederne i højere grad har brug for arbejdskraften.

FIGUR 7

Antallet af fyringsvarsler er igen på vej ned

Figuren viser antallet af personer, der er omfattet af fyringsvarsler, fra januar 2007 til marts 2024.

Anm.: Der ses på udviklingen i trenden.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Jobindsats.

Inflationen ligger solidt under to pct.

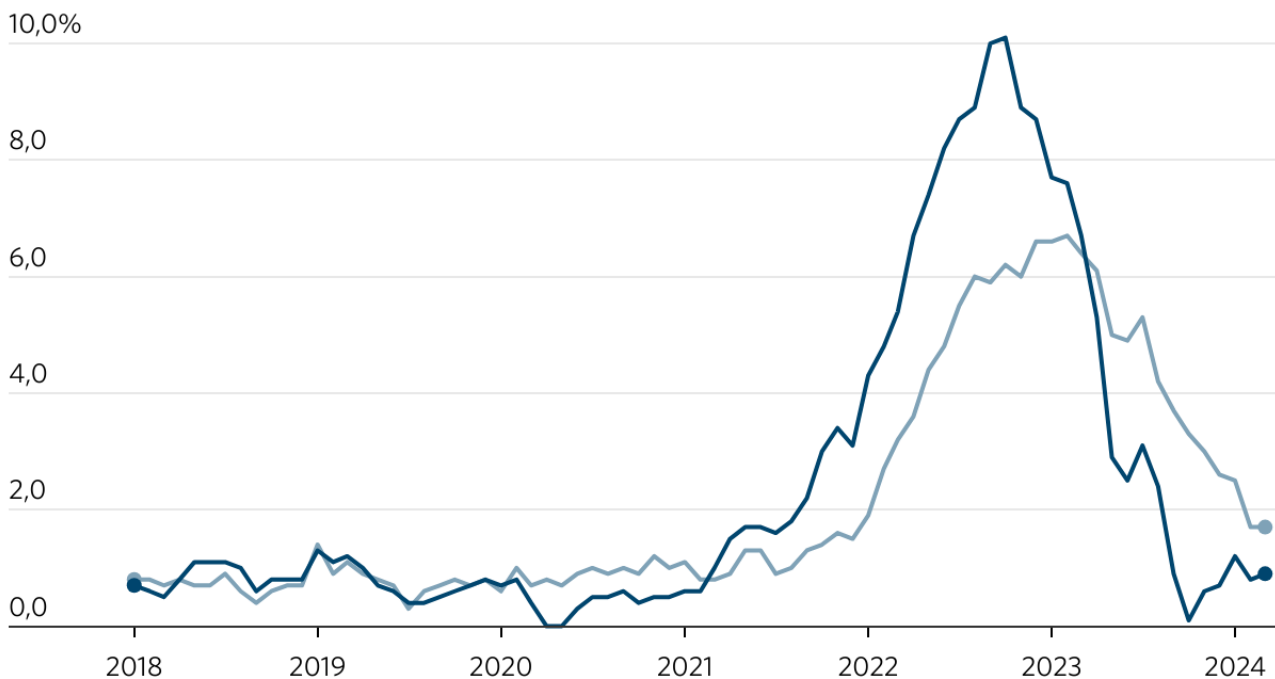
Inflationen målt ved år-til-år-væksten i forbrugerprisindekset er ved den seneste måling i marts 2024 vokset en smule ift. februar, men er stadig lav på 0,9 pct. Renser man prisudviklingen for de store udsving i energipriserne og uforarbejdede fødevarer, beretter kerneinflationen nu også om et niveau under to pct. Økonomiens udfordringer med inflationen ser derfor ud til at være overståede i Danmark, om end inflationen i nabo- og samhandelslande stadig kan have en effekt på den danske økonomi – dels via vores importpriser og dels via renten, som fastlægges på baggrund af inflationen i Euro-landene.

FIGUR 8

Inflationen ligger nu under 2 pct.

Figuren viser den årlige procentvise ændring i forbrugerprisindekset samt kerneinflationen.

— Forbrugerprisindeks — Forbrugerprisindeks ekskl. energi og ikke-forarbejdede fødevarer (Kerneinflation)

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel PRIS111

Indikatorer for BNP er optimistiske, mens forventningerne til økonomien daler

Den kraftige stigning i BNP i 4. kvartal fremgik ikke i lastbilindikatoren. Det fremgår af Figur 9. Lastbilindikatoren, som tæller antallet af lastbiler over Storebæltsbroen, har tidligere bevæget sig i takt med BNP, men efterhånden som en større og større del af eksporten ikke krydser Danmarks grænser, bliver indikatoren mere upræcis. Indikatoren peger på svag fremgang i 1. kvartal 2024.

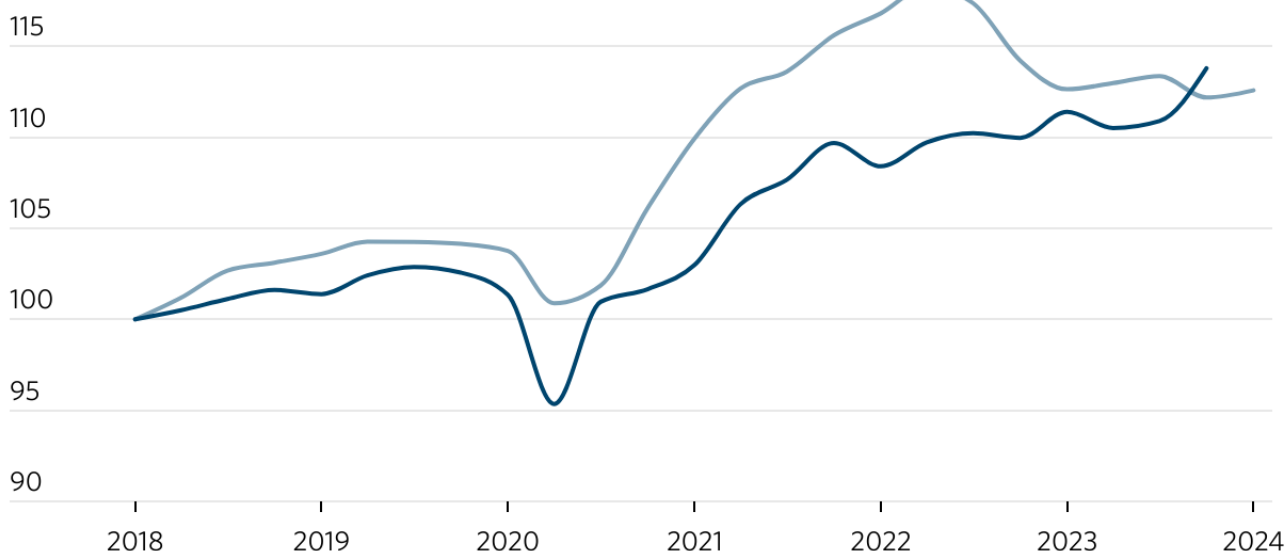
FIGUR 9

Lastbiltrafikken over Storebælt indikerer, at BNP vil stagnere i 2024

Figuren viser hvor mange 1.000 lastbiler, der krydser Storebæltsbroen på kvartalsbasis i perioden fra 2018K1 til 2024K1 som indeks. BNP vises også som indeks.

— BNP — Lastbilindikatoren

120 Indeks, (2018K1=100)

Anm.: Der ses på udviklingen i trenden.

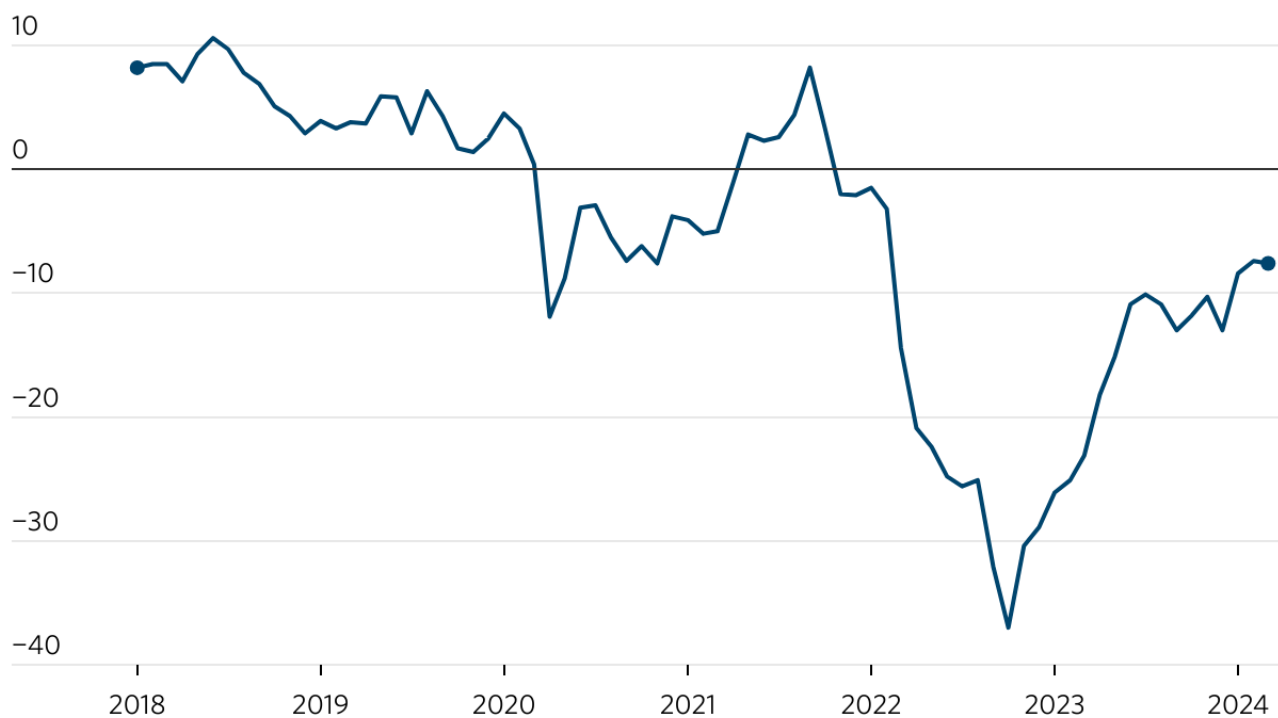
Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Sund og Bælt og Danmarks Statistik, NKN1

Den fortsatte vækst i den indenlandske økonomi i 4. kvartal 2023 ser ikke ud til at have påvirket virksomheders tillid til økonomien, som ligger på samme niveau som før pandemien. Spørger man forbrugerne, er pessimismen stadig massiv og endda svagt voksende de seneste måneder på trods af fortsat lav inflation og stigende beskæftigelse. Det fremgår af Figur 10A og Figur 10B.

FIGUR 10A

Forbrugertilliden fortsat i negativt territorium

Figuren viser tillidsindikatoren for forbrugerne i netttotal fra januar 2018 til april 2024.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel FORV1.

FIGUR 10B

Erhvervstilliden er tilbage til niveauet lige før Coronapandemien

Figuren viser erhvervstilliden fra januar 2018 til april 2024.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel TILLID

Erhvervslivets pessimisme ligger lidt i forlængelse af en mere og mere udbredt mangel på efterspørgsel. Omkring 30 pct. af både industri, bygge og anlæg samt private serviceerhverv (ekskl. detailhandlen) melder om, at deres produktion begrænses af manglende efterspørgsel. Det fremgår af Figur 11. Særligt for private serviceerhverv har manglen været stigende det seneste år.

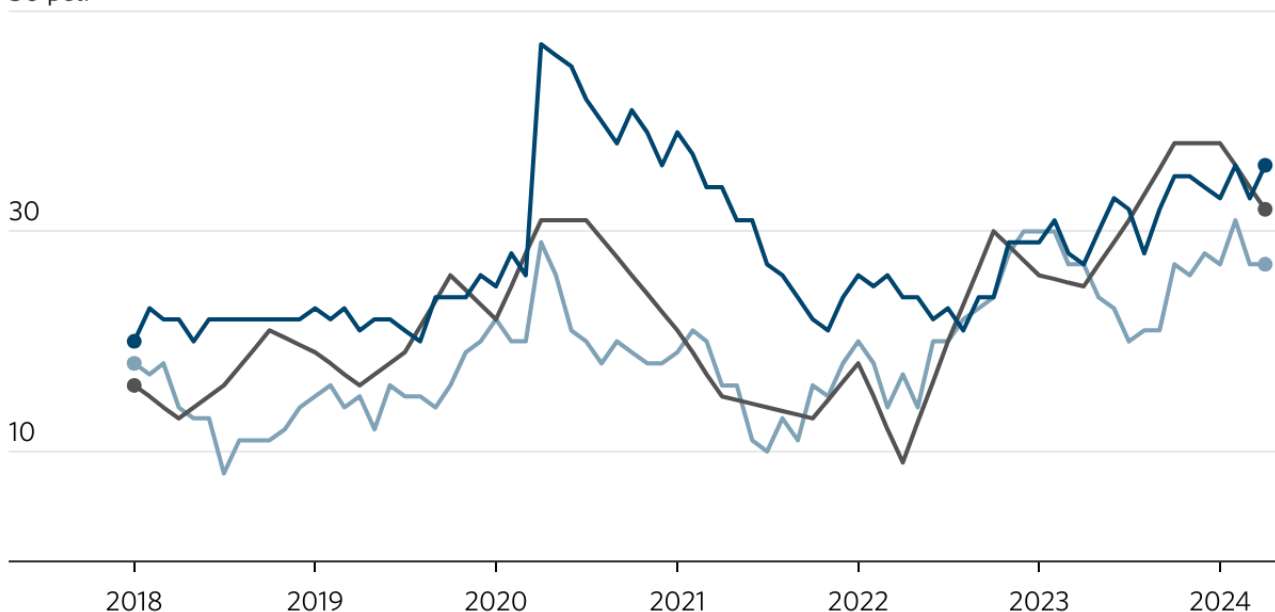
FIGUR 11

Manglen på efterspørgsel omtrent uændret for service samt bygge- og anlæg, men faldet for industrien

Figuren viser andelen (i pct.) af virksomheder, der har svaret, at manglende efterspørgsel begrænser deres produktion i en given måned/kvartal.

— Service — Bygge- og anlæg — Industri

50 pct.

Anm.: Data for industrien er kvartalsvis.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel KBYG33, BARO3 og KBS2.

Ser vi på detailhandlen, har mængden af handlede varer været svagt stigende siden starten af 2023. Det fremgår af Figur 12. Tallene for detailomsætningen er ændrede grundet en indberetningsfejl - tidligere har udviklingen igennem 2023 været meget mere ujævn.

AE's forbrugsindikator peger på, at væksten i det private forbrug ekskl. energi, bolig og biler i 1. kvartal 2024 vil blive -0,2 pct. Omvendt peger Danske Banks Spending Monitor på øget aktivitet den seneste tid, men det kan skyldes påskens placering. Den fortsat stigende beskæftigelse og den øgede købekraft må forventes at sætte yderligere gang i det private forbrug.

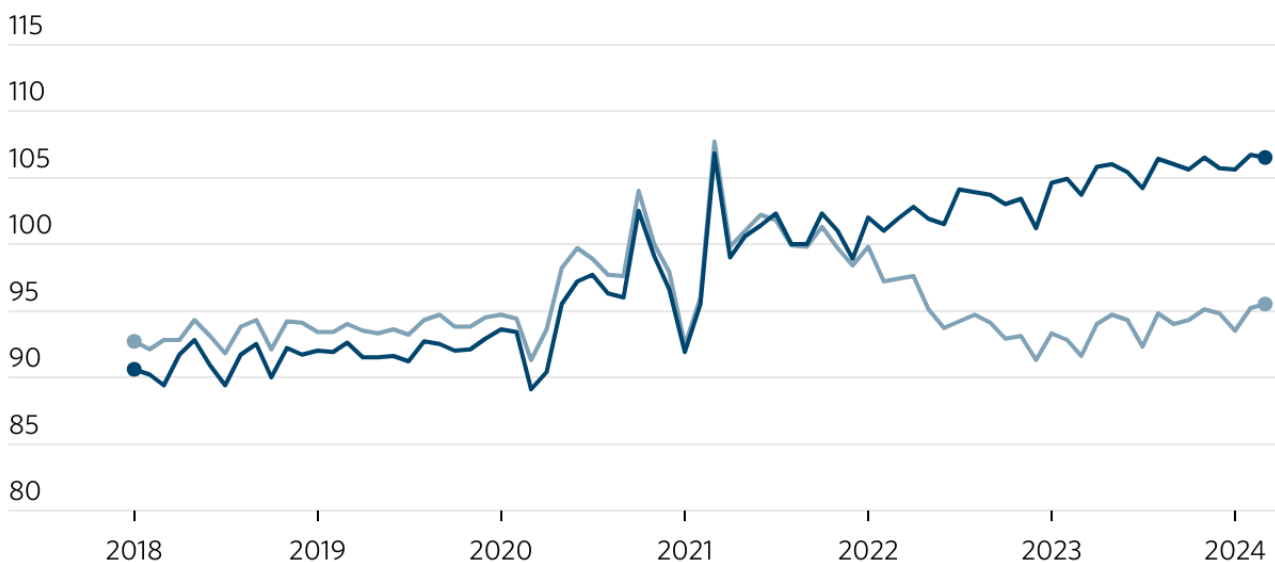
FIGUR 12

Mængden af handlede detailvarer er større end før Coronapandemien

Figuren viser hhv. mængde- og værdiindekset for detailomsætningen fra januar 2018 til marts 2024.

— Værdiindeks — Mængdeindeks

120 Indeks (2021=100)

Anm.: Data er sæsonkorrigeret.

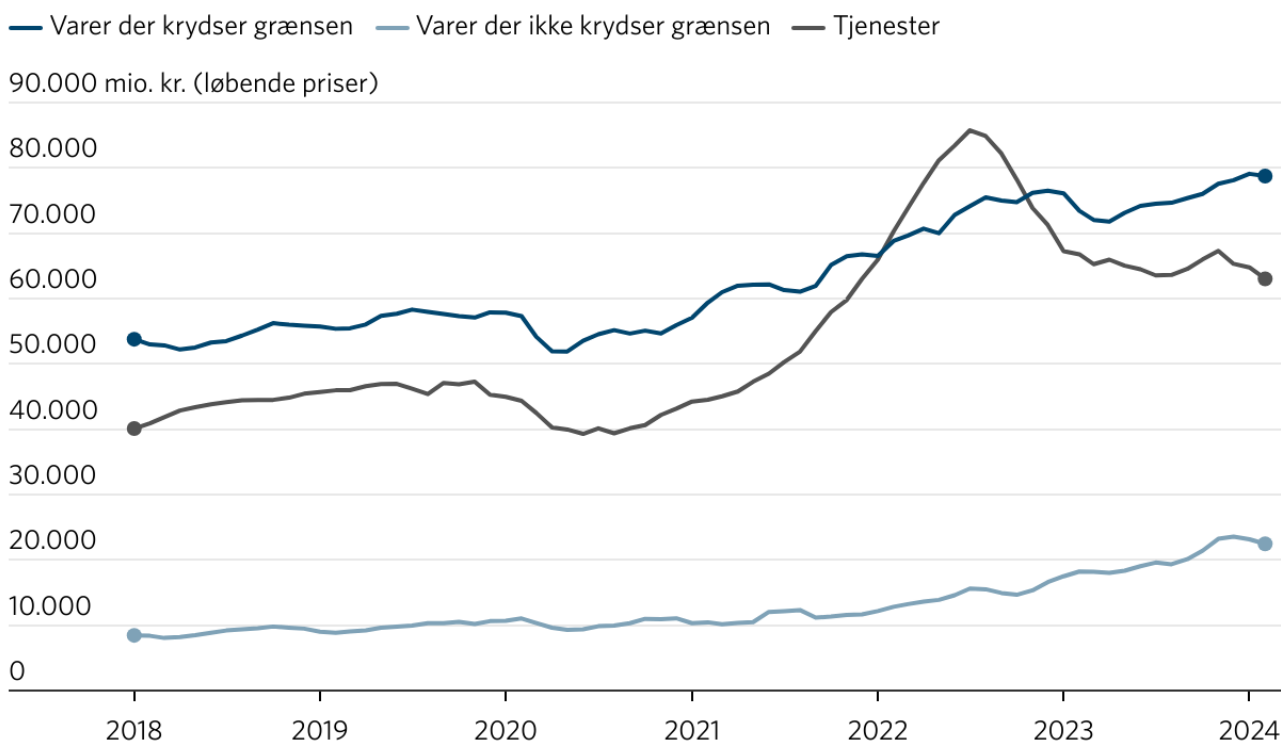
Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel DETA152.

Som nævnt har eksporten, der ikke krydser Danmarks grænser, trukket en betydelig del af væksten den seneste tid. Det fremgår af Figur 13, at den er faldet svagt ved indgangen til 2024. Det kan betyde, at der vil være et lavere bidrag fra denne til BNP-væksten i 1. kvartal 2024. Det kan dog også være, at det er priseffekter, da eksporten opgøres i kroner og ører. Samtidig er tjenesteeksporten faldet, som følge af at det er blevet sværere at få varer sendt gennem Suez-kanalen.

FIGUR 13

Vareeksporten stagnerer og tjensteeksporten aftager

Figuren viser tjensteeksporten og vareeksporten opdelt på varer, der krydser og ikke krydser den danske grænse.

Anm.: Data er sæsonkorrigeret og beregnet som et tre måneders glidende gennemsnit.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, tabel UHV1.

Som det fremgår af Tabel 2, ser forventningerne til væksten i Danmarks ti største samhandelslande ikke imponerende ud i det kommende år. Det kan indikere et muligt fald eller en stagnering i eksporten i 2024. Senest er BNP for EU dog begyndt at stige i 1. kvartal 2024 efter stilstand igennem 2023, hvilket peger på bedre eksportudsigter.

De relativt lave vækstrater i Eurozonen og vores ti største samhandelslande i 2024 skyldes primært de højere renteniveauer, som har dæmpet aktiviteten i økonomierne. Væksten ser dog ud til at fortsætte relativt ufortrødent i Kina, hvilket sandsynligvis hænger sammen med, at Kina aldrig oplevede samme inflationskrise som de vestlige lande, og at renteniveauerne derfor ikke er blevet sat op i samme grad. Faktisk er realrenten faldet i Kina siden 2018. I 2025 forventes det, at de årlige vækstrater for vores nærmeste samhandels partnere igen ligger over én pct.

TABEL 2

Væksten i Danmarks største samhandelslande

Vækstskøn for realvæksten i Danmarks 10 største samhandelslande.

	2023	2024	2025
Eurozone	0,4	0,5	1,4
EU	0,5	0,8	1,6
Tyskland	-0,3	0,1	1,1
Sverige	-0,2	0,2	2,1
USA	2,5	2,3	1,7
UK	0,1	0,3	1,2
Norge	0,7	0,5	1,4
Holland	0,1	0,7	1,4
Frankrig	0,9	0,7	1,3
Kina	5,2	4,7	4,2
Italien	0,9	0,7	1,0
Finland	-1,0	-0,1	1,6
10 største samhandelslande	0,8	0,9	1,6

Anm.: Den sammenvejede udlandsvækst er baseret på eksportandele fra 2023.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Consensus forecast april 2024. Skønnet for Kina er taget fra OECD's Economic Outlook, Interim Report, februar 2024.

Væksten i 2024 i udlandet kommer til at afhænge både af styrken af et eventuelt opsving, som f.eks. i USA, og af eventuelle rentenedsættelser. ECB har signaleret, at renten sænkes i juni, mens FED er ved at

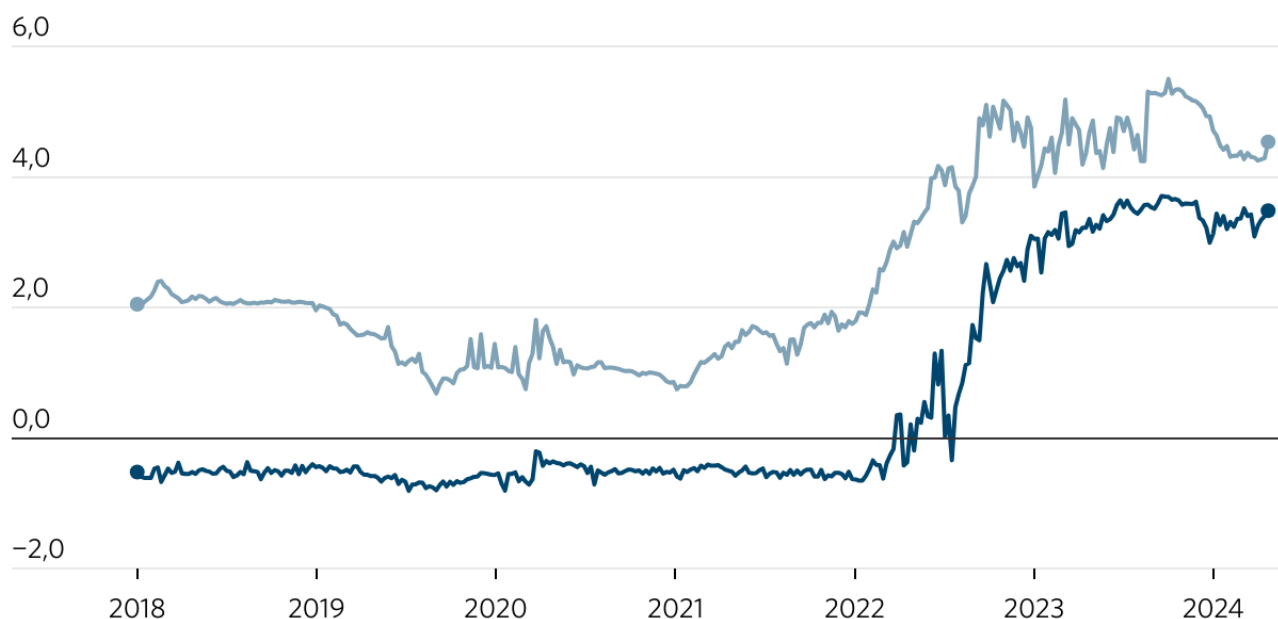
forberede markederne på, at renten først sænkes sent i 2024 eller slet ikke. Det ses af stigningen i de lange obligationsrenter den sidste måneds tid, jf. Figur 14.

FIGUR 14

Renterne er steget i april

Figuren viser den korte og den lange obligationsrente.

— Kort rente — Lang rente

Anm.: Begge renter er gennemsnittet for realkreditobligationer i danske kroner.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af FinansDanmark

Hvad der sker med renterne, afhænger ultimativt af inflationen. I Eurozonen går det den rigtige vej – i hvert fald med kerneinflationen – mens USA's inflation hænger relativt godt fast over tre pct.

Forventningerne, som fremgår af Tabel 3, er dog, at både Eurozonens og USA's inflation vil falde i løbet af 2024 og 2025.

Forventninger til inflation i udlandet

Tabellen viser inflationsskøn for Danmarks nærmeste samhandelslande.

	2023	2024	2025
Eurozonen	5,5	2,2	2,0
Tyskland	6,0	2,5	2,1
USA	4,1	2,6	2,3
UK	7,3	2,7	2,2
Sverige	8,7	3,3	1,9

Tablet: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Consensus forecast, april 2024.

-
- 1 Bemærk, at antallet af fyringsvarsler er til og med marts 2024, hvorfor de seneste fyringer på Danish Crown ikke er med.**